

Koopkrachtbehoud!

Bij de beantwoording van de vragen 41 tot en met 45 hoef je geen gebruik te maken van informatiebronnen in de bijlage.

De vakbonden maken ieder jaar hun looneis bekend. Ze kijken bij deze looneis onder andere naar het inflatiecijfer. Of deze eis een jaar later inderdaad tot dezelfde loonstijging leidt, is natuurlijk nog maar de vraag.

Van de periode 2001 tot en met 2006 is het volgende overzicht gemaakt:

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
looneis	3,5%	3,5%	0%	1,25%	2%	?
inflatie	3,5%	3,4%	2,1%	1,2%	1,7%	2,5%

- 1p **41** Naast het inflatiecijfer kijken de vakbonden bijvoorbeeld ook naar de te verwachten reële economische groei.
→ Voor welk jaar in de periode 2001 tot en met 2005 verwachtten de vakbonden blijkbaar de laagste reële economische groei? Verklaar je antwoord.
- 1p **42** In 2001 was de inflatie erg hoog. Dit kwam onder meer door de steeds maar stijgende olieprijs in dat jaar. De prijs van brandstoffen steeg hierdoor sterk. Stijgende olieprijs kunnen inflatie veroorzaken, bijvoorbeeld door die prijsstijging door te berekenen in de brandstofprijzen. Maar dat is niet de enige reden waarom stijgende olieprijs tot inflatie leiden.
→ Geef op je antwoordblad aan welke woorden er in onderstaande zinnen bij (1) en (2) moeten worden ingevuld. Je kunt kiezen uit brutowinst, kostprijs, nettowinst, verkoopprijs.

Olie dient als grondstof voor veel producten, zoals plastic. Een stijgende olieprijs leidt tot een stijging van de ... (1) ... van veel producten. Als deze stijging wordt doorberekend in de ... (2) ... van die producten is er sprake van inflatie.

- 1p **43** Door de hoge inflatie in 2001 gingen de loononderhandelingen voor 2002 erg moeizaam. “Te veel loonstijging veroorzaakt alleen maar meer inflatie, waardoor de lonen in het jaar daarna weer zullen stijgen!”, zeiden toen de werkgevers. Hoe wordt in de economie bovenstaand verschijnsel genoemd?
- A consumentenprijsindexcijfer
 - B koopkrachtverlies
 - C loon-prijsspiraal
 - D waardevermindering

Gebruik het overzicht boven vraag 41.

- 1p **44** Toen het verwachte inflatiecijfer van 2006 bekend was eiste de vakbond 1% koopkrachtverbetering naast de prijscompensatie. Wat was de looneis in 2006?
- A 1%
 - B 1,5%
 - C 2,5%
 - D 3,5%

- 1p **45** Vakbonden behartigen de belangen van hun leden. Een vakbond krijgt een brief waarin een vakbonds lid schrijft dat de lonen meestal veel te weinig stijgen. Het vakbonds lid wil fors hogere loonstijgingen. Het leven is al duur genoeg.
- Leg uit waarom fors hogere loonstijgingen tot werkloosheid kunnen leiden.